

**Uchwała Nr XXIV/184/200
Rady Gminy Świętajno
z dnia 30 grudnia 2020 r.**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Świętajno na rok 2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.) Rada Gminy Świętajno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świętajno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Gminy
Arkadiusz Deptuła**

Uzasadnienie:

1. Uchwałę przyjmuje się po uwzględnieniu uwag, opinii jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe, instytucje kultury) Gminy Świątajno.
2. Uchwałę przyjmuje się po uwzględnieniu diagnoz w zakresie czynników chroniących oraz czynników ryzyka z gminnych placówek oświatowych.
3. Uchwałę przyjmuje się po uwzględnieniu Raportu z monitoringu realizacji w 2018 i 2019 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świątajno na lata 2016 -2023.
4. W przygotowaniu uchwały wzięto pod uwagę materiały i opinie, sporządzone w oparciu o informacje z lat ubiegłych, dotyczących skali problemów uzależnień w Gminie Świątajno, podobnie jak przy podejmowaniu uchwały dotyczącej Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

załącznik do uchwały nr XXIV/184/2020

Rady Gminy Świętajno z dnia 30 grudnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ŚWIĘTAJNO NA ROK 2021

Wstęp

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (zwana dalej ustawą) stanowi, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Szczegółowe zadania gmin w tym zakresie są zapisane w tejże ustawie. Realizacja tych zadań w Gminie Świętajno prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii (zwany dalej programem), uchwalany przez Radę Gminy Świętajno.

2. Program na rok 2021 jest kontynuacją zadań i kierunków zawartych w gminnych działaniach, realizowanych w latach ubiegłych. W programie uwzględniono okoliczności i uwarunkowania oraz rekomendacje i zalecenia, wynikające z trwającej w Polsce epidemii koronawirusa COVID 19.

3. Program na rok 2021 jest spójny z aktualnie obowiązującą Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Świętajno (lata 2016-23) przyjętą Uchwałą Nr XVII/110/2016 Rady Gminy Świętajno, z dnia 21.03.2016 r., Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, przyjętym uchwałą Nr XVIII/111/2016 Rady Gminy Świętajno, z dnia 21.03.2016 r. oraz Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przyjętym uchwałą Nr XXIV/183/2020 Rady Gminy Świętajno, z dnia 30.12.2020 r. oraz założeniami i planami do kontynuacji w.w. programu w roku 2021, jak również z Gminnym Programem Wspierania Rodziny przyjętym uchwałą XVI/108/2020 z dnia 15 stycznia 2020 r.

4. Zawarte w programie działania mają na celu przede wszystkim przeciwdziałanie problemom i ograniczenie szkód. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej - działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania rozmiarów problemów aktualnie istniejących.

5. Obecnie na terenie Gminy Świętajno profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień zajmują się:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętajnie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Świętajnie,
- 4) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świętajnie,
- 5) placówki oświatowe,
- 6) Urząd Gminy Świętajno,
- 7) gminne instytucje kultury.

6. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy jak i innymi podmiotami , w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy

Rodzinie w Szczytnie, placówkami terapii, leczenia, organizacjami pozarządowymi, organizacjami zajmującymi się problematyką profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i in.

Rozdział I. Cele programu oraz ich realizacja.

§ 1

1. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie jakimkolwiek zjawiskom uzależnień na terenie Gminy Świętajno, zmniejszenie skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

2. Jako cele szczegółowe programu, ustala się:

- 1) Zapobieganie problemom: narkomanii, uzależnień behawioralnych, niemedycznego nadużywania leków, w szczególności w środowisku rodzinnym i szkolnym.
- 2) Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 3) Zwiększenie świadomości lokalnego środowiska co do ryzyka i skutków używania narkotyków, substancji psychoaktywnych, niemedycznego sposobu nadużywania leków, uzależnień behawioralnych, itp.
- 4) Aktywne inicjowanie działań edukacyjnych, adresowanych do społeczności lokalnej w zakresie używania środków prowadzących do uzależnień i konsekwencji takiego działania
- 5) Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy o problemie uzależnienia.
- 6) Ograniczanie szkód wywoływanych stosowaniem środków, substancji oraz zachowań - prowadzących do uzależnień.

3. Przy realizacji programu przyjmuje się podejmowanie działań zmierzających do:

- 1) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. W programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną w celu przeciwdziałania uzależnieniom, prowadzoną w gminnych placówkach oświatowych jak również diagnozy w zakresie występujących w tych placówkach czynników ryzyka i czynników chroniących.

3. W programie zakłada się działania na rzecz osób z problemem uzależnienia i członków ich rodzin, w zakresie pomocy w dostępności do profesjonalnej i efektywnej terapii m.in. leczenia osób uzależnionych przez placówki specjalistyczne, w szczególności istniejące na terenie powiatu szczytyńskiego i województwa warmińsko-mazurskiego, jak również przez inne placówki na terenie kraju, w razie potrzeby.

§ 2

1. Cele i działania opisane w §1 ust.1-3 realizowane są z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) udzielanie bieżącej pomocy oraz informacji osobom potrzebującym,
- 2) organizowanie i finansowanie dodatkowych zajęć, w tym zajęć terapeutycznych,
- 3) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla instytucji działających w programie i organizacji współpracujących (m. in. placówki oświatowe, policja, GOPS, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe),
- 4) dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego - prowadzonych według określonego programu profilaktycznego, opracowanego i wdrażanego przez nauczycieli, pedagogów i innych specjalistów przeszkolonych w zakresie profilaktyki i uzależnień,
- 5) pokrywanie kosztów badań osób kierowanych na leczenie,
- 6) finansowanie działalności Ośrodka Wsparcia Dziennego oraz siłowni,
- 7) zlecanie zadań organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym, które świadczą usługi w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

2. Realizacja celów i działań opisanych w §1 ust.1-3 następuje poprzez udzielanie rodzinom, w którym występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności zapewnienie ochrony przed przemocą w rodzinie, z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą,
- 2) motywowanie osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu,
- 4) kierowanie na indywidualne konsultacje dla osób uzależnionych, współuzależnionych, wskazanie możliwości leczenia.
- 5) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 6) współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 7) finansowanie szkoleń w szczególności na temat zasad pierwszego kontaktu i postępowania z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty”.

3. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1-3 następuje poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach i zajęciach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych, przy wykorzystaniu następujących metod:

- 1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności programów rekomendowanych, programów o potwierdzonej skuteczności, programów opartych na naukowych podstawach.
- 2) prowadzenie zajęć na temat radzenia sobie z agresją i presją rówieśniczą,
- 3) prowadzenie zajęć na temat dobrego wychowania, właściwych relacji w rodzinie, odpowiedzialności,
- 4) prowadzenie zajęć z zakresu promocji pozytywnych zachowań i wzorów,
- 5) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców,
- 4) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i pracowników świetlic.

- 5) organizowanie i finansowanie lokalnych wydarzeń dla dzieci młodzieży, uwzględniających tematykę zdrowego trybu życia i profilaktyki uzależnień,
- 6) organizowanie i finansowanie różnych form zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- 7) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, w celu ograniczenia dostępności środków, prowadzących do uzależnień,

4. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1-3 następuje poprzez działalność własną gminy, jej jednostek organizacyjnych, wspomaganie działalności innych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) finansowanie konkretnych, opisanych w ofercie składanej do Gminy, przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, realizowanych przez placówki oświatowe, placówki pomocy społecznej, placówki socjoterapeutyczne, ośrodki zdrowia, organizacje pozarządowe, ośrodki kultury, organizacje sportowe, rady sołeckie, osoby fizyczne,
- 2) finansowanie działalności świetlic wiejskich (programy profilaktyczne, edukacyjno – rozwojowe i zajęcia sportowe),
- 3) systematyczne rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi z lokalnymi społecznościami, aktywne włączanie ich w realizację określonych przedsięwzięć,
- 4) udział w akcjach społecznych, kampaniach społecznych i programach dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, bezpieczeństwa i kształtowania właściwych relacji społecznych (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, #Nierozwalni, Postaw na Rodzinę, Rodzina na TAK, Dopalacze – powiedz stop, Narkotyki? to mnie nie kręci, Narkotyki i dopalacze zabijają, Reaguj na przemoc, Stop przemocy, Przemoc boli, Przeciw pijanym kierowcom, Odpowiedzialny kierowca, Bez chemii na drodze, SMART to znaczy mądrze, Uzależnienia behawioralne Fonoholizm, Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu, i innych).

5. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1-3 następuje poprzez tworzenie i wzmacnianie więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi, jako podstawy do oparcia procesów rozwojowych w dzieciństwie i dorosłym życiu, budowania wartości moralnych, wychowawczych, nawiązywania relacji, dokonywania właściwych wyborów, kreowania właściwych postaw i zachowań społecznych, w szczególności poprzez:

- 1) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć służących umacnianiu i kształtowaniu więzi rodzinnych,
- 2) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących poprawie komunikacji w rodzinie, środowisku zawodowym, poprawie komunikacji społecznej,
- 3) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących budowaniu relacji miłości i zaufania w rodzinie, kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa, okazywaniu troski i zainteresowania,
- 4) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji, edukacji, działalności informacyjnej.

6. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3, następuje poprzez wspieranie działań skierowanych do osób starszych, korzystaniu z ich umiejętności, doświadczeń oraz rozwijania kontaktów międzypokoleniowych, w szczególności poprzez:

- 1) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć służących umacnianiu i kształtowaniu więzi rodzinnych, rówieśniczych, przekazywaniu dobrych praktyk, doświadczeń,
- 2) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących poprawie komunikacji w rodzinie, środowisku zawodowym, grupie rówieśniczej, poprawie komunikacji społecznej,
- 3) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących budowaniu relacji miłości i zaufania w rodzinie, środowisku zawodowym, grupie rówieśniczej kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa, okazywaniu troski i zainteresowania,
- 4) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji zdrowego trybu życia, aktywności społecznej,
- 5) Organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji, edukacji, działalności informacyjnej.

7. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3, następuje poprzez podejmowanie działań związanych z przestrzeganiem wytycznych, zaleceń i ograniczeń, wydawanych przez odpowiednie organy dla poszczególnych rodzajów instytucji, w szczególności z warunkami dłuższego przebywania w domu, zawieszenia zajęć w szkołach, świetlicach, ośrodkach wsparcia dziennego, siłowniach itp., przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa, zasad, zdrowotnych, sanitarnych:

- 1) zastosowanie form, metod pracy i zajęć typu zdalnego, wykorzystanie środków porozumiewania się na odległość,
- 2) przygotowanie i udostępnienie treści w formie elektronicznej (m.in. strony internetowej), papierowej (m.in. ulotki informacyjne),
- 3) zakup i zastosowanie sprzętu, oprogramowania, wyposażenia oraz usług, służących realizacji działań, świadczenia pomocy - w formie zdalnej, elektronicznej, korespondencyjnej, itp.
- 4) organizacje szkoleń w zakresie przygotowania i zastosowania form zdalnych działania, porozumiewania się, przekazywania informacji, konsultacji, pracy, itp. (m.in. instalacje elektroniczne, obsługa sprzętu, komunikacja na odległość, itp.)
- 5) zakup i zastosowanie środków sanitarnych, higienicznych, ochronnych, dezynfekcyjnych, itp.

8. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1-3 następuje poprzez przeciwdziałanie zjawiskom degradacji społecznej i skuteczne diagnozowanie problemów społecznych w gminie, z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) tworzenie zespołów do diagnozowania problemów,
- 2) opracowywanie narzędzi badawczych,
- 3) szkolenia, spotkania, konsultacje, współpraca instytucjonalna,
- 4) tworzenie raportów, analiz, programów, itp.

Rozdział II. Diagnozy i analizy

§ 3

1. Dla realizacji celów programu przyjmuje się:

- 1) opracowywanie diagnoz i analiz własnych w oparciu o prowadzoną działalność lokalnego samorządu, jego jednostek, stosownie do istniejących właściwości i celów statutowych, korzystanie z praktycznych doświadczeń z działalności bieżącej jak również korzystanie z materiałów i opracowań zewnętrznych.

2) wykorzystywanie odpowiednich tematycznie diagnoz i analiz istniejących i sporządzanych w gminnych jednostkach oświatowych, jednostkach pomocy społecznej, urzędzie gminy, jednostkach pomocniczych gminy, i in.

3) organizacje przedsięwzięć służących poprawie wiedzy, umiejętności, kwalifikacji i uprawnień kadry pracowniczej oraz całej wspólnoty samorządowej gminy.

2. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1-2, pozwalają na stwierdzenie, że:

1) przypadki zażywania/używania narkotyków, substancji psychoaktywnych, NPS, wśród mieszkańców gminy cechuje niewielki wskaźnik, na poziomie 1-2%, zaś większość tych przypadków ma charakter sporadyczny, incydentalny i nietrwały,

2) zjawisk opisanych w pkt.1) nie formułuje się jako istotnego czynnika ryzyka,

3) zjawiska opisane w pkt.1) należy określić jako ważne zagrożenia, wymagające objęcia działaniem poznawczym, informacyjnym, ostrzegawczym i zapobiegawczym, o charakterze przede wszystkim profilaktyki uniwersalnej.

3. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1)-2), pozwalają na wyszczególnienie zagrożeń i problemów w sposób następujący:

1) narkotyki, używki, substancje psychotropowe, uzależnienia behawioralne mają szkodliwy wpływ wśród dzieci i młodzieży i dorosłych na problemy rozwojowe, rodzinne i wychowawcze, w szczególności:

a) zaburzenia komunikacji, więzi z rodziną,

b) obniżający się poziom kultury osobistej,

c) brak zainteresowania nauką, poznawaniem, pasjami edukacyjnymi, rozwojowymi,

d) niewłaściwe odżywianie się, brak aktywności ruchowej, niezdrowy tryb życia,

e) nieodpowiednie korzystanie ze środków komunikacji technicznej, przestrzeni internetowej, portali społecznościowych,

f) przejawy przemocy rówieśniczej, agresji, problemów emocjonalnych (wycofania, lęki, nadpobudliwość, i in.), naruszania prawa,

g) używanie wulgaryzmów,

h) obniżanie poziomu samodzielności, odpowiedzialności,

i) nieprzestrzeganie norm społecznych, zaburzenia systemu wartości, brak właściwych wzorów zachowań;

2) niewystarczający poziom wiedzy w temacie uzależnień (rodzaje narkotyków, substancji psychotropowych, ich dostępność, ich oddziaływanie, skutki zdrowotne i społeczne, rodzaje uzależnień, uzależnienia behawioralne, gdzie i jak pomóc potrzebującym),

3) niewystarczający poziom aktywności, stosowania zasad zdrowego trybu życia, stosowania wzorów/przykładów właściwych zachowań, odpowiedzialności, samodzielności,

4) niewystarczający poziom udziału rodziców w akcjach informacyjnych z zakresu wskazanego w pkt.2) i 3), w korzystaniu z istniejących możliwości zdobycia wiedzy, wsparcia i pomocy,

5) wymagający wsparcia poziom świadomości rodziców w działaniu/współdziałaniu w procesie rozwoju i wychowania,

6) ograniczone możliwości działań jednostek administracji, edukacji, pomocy społecznej; trudności finansowe, logistyczne, komunikacyjne, ograniczone dostępności w zakresie leczenia, specjalistycznej, terapii i in.

4. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1-2, pozwalają na identyfikację istotnych wartości, zagadnień i potrzeb z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii w analizie SWOT*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
zdecydowana większość mieszkańców gminy Świątajno nie miała kontaktu z narkotykami	wymagający poprawy poziom świadomości społecznej w zakresie rodzajów oraz szkodliwości produktów dostępnych na rynku (dopalacze, narkotyki) oraz np. niemedycznego przyjmowania leków, suplementów diety, itp.
dostęp do rekomendowanych programów profilaktycznych	utrudniony dostęp do lekarzy, terapeutów w gminie
zasoby lokalowe gminy, możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu	słabe zaangażowanie środowiska medycznego (lekarzy) w pracę zespołów interdyscyplinarnych
kompetencje podmiotów działających w obszarze lecznictwa w regionie	niewystarczający poziom wykształcenia i kwalifikacji, mała liczba specjalistów w gminie - w zakresie przeciwdziałania narkomanii
aktywność gminnych jednostek (placówki oświatowe, pomoc społeczna, administracja) w realizacji działań profilaktyki narkotykowej	konsumpcyjne podejście do życia – postawy wyczekujące, agresywne w społeczeństwie
realizacja programów profilaktycznych	ubóstwo i bezradność
dobra współpraca z jednostkami szczebla powiatowego (policja, sanepid, pomoc rodzinie)	spadek znaczenia wartości, autorytetów, odpowiedzialności
działalność świetlicy socjoterapeutycznej	rosnący poziom niesamodzielności
działalność grup senioralnych	wzrastająca tendencja w zakresie uzależnień behawioralnych
małe środowisko społeczne – lepsza znajomość, rozpoznawalność potrzeb, możliwość reagowania	
SZANSE	ZAGROŻENIA
wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia, promowanie dobrych praktyk, wzorów osobowych	lekceważenie problemów, stereotypowe podejście do zagrożeń, brak profilaktyki,
rosnący poziom dostrzegania problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych	szeroka i atrakcyjna dostępność do urządzeń informacji, komunikacji – zagrożenia e-uzależnieniami
wzrost świadomości społecznej w zakresie zagrożeń wobec uzależnień oraz potrzeby ich leczenia, rehabilitacji	presja rówieśnicza
	popularność „rekreacyjnego” używania środków psychoaktywnych
możliwość wykorzystania dobrych praktyk w profilaktyce i leczeniu uzależnień – z terenu innych regionów kraju oraz Unii Europejskiej	pogłębiające się tendencje w służbie zdrowia – sporadyczne kierowania na badania, brak obowiązku podjęcia leczenia

możliwość korzystania z dofinansowań – programy krajowe, i zagraniczne	nieumiejętność stosowania przepisów (słaby przepływ informacji – RODO), restrykcyjność
szeroki i szybki dostęp do informacji i materiałów edukacyjnych, kampanii medialnych, analiz, diagnoz, opinii, rekomendacji	zbyt duża dostępność wobec substancji psychoaktywnych, leków, gier on-line

* podstawa opracowania: materiały doświadczenia i praktyka z gminnych jednostek działających w zakresie edukacji i wychowania, rozwiązywania problemów społecznych GKPiPRA, Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i in.(Wstęp – pkt.5-6)

Rozdział III. Adresaci programu

§ 4

1. Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Świątajno, w szczególności:
 1. osoby uzależnione oraz współuzależnione,
 2. rodziny osób uzależnionych,
 3. przedstawiciele instytucji i służb, pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnienia.
2. W programie zakłada się wykonywanie w razie potrzeby działań związanych z redukcją szkód, rehabilitacją i reintegracją społeczną, w zakresie - w szczególności:
 - 1) realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP,
 - 2) pomocy w zakresie dostępu do leczenia ambulatoryjnego, do mieszkań readaptacyjnych dla osób w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu,
 - 3) wspierania programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych, wskazanych w pkt.1),
 - 4) zwiększania dostępności ofert działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.

Rozdział IV. Realizatorzy programu

§ 5

1. Realizatorami programu są:
 - 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie,
 - 2) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świątajnie,
 - 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w Rodzinie w Świątajnie,
 - 4) gminne placówki oświatowe,
 - 5) Urząd Gminy Świątajno,
 - 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątajnie,
 - 7) gminne instytucje kultury.
2. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z podmiotami spoza gminy, w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, placówkami służby zdrowia, placówkami terapii, leczenia jak również z organizacjami pozarządowymi, radami sołeckimi, radami rodziców, grupami Odnowy Wsi i in.

3. Program realizowany jest przez cały rok kalendarzowy, zaś wszystkie wskazane w nim zadania i przedsięwzięcia wykonywane są w ramach i granicach środków finansowych, określonych w budżecie gminy, pochodzących z dochodów, określonych w ustawie.

4. Szczegółowy podział środków przeznaczonych do realizacji programu jest corocznie ustalany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy.

5. Dla potwierdzenia skuteczności programów profilaktycznych, wskazanych w programie dopuszcza się rekomendacje (wyniki analiz, diagnoz, opinie, itp.) organizacji i jednostek realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności:

- 1) rekomendacje i opinie naukowe,
- 2) rekomendacje i opinie uprawnionych instytucji, podmiotów, organizacji,
- 3) rekomendacje i opinie rodziców, wychowawców, pedagogów.

6. Realizacja programu może odbywać się w szczególnych warunkach, związanych z zagrożeniem zdrowia ogółu społeczeństwa i wydaniem określonych rekomendacji, wytycznych, zaleceń i ograniczeń, w szczególności opisanych w §2 ust.7, wraz z obowiązkiem ich stosowania, ustalonym w przepisach odrębnych.

Rozdział V. Przewidywane efekty realizacji programu.

§ 6

Zakłada się, iż działania wykonywane w programie przyniosą postęp w obszarach realizacji celów, wymienionych w §1 programu. W szczególności przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników:

1. Wzrost świadomości i wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie tematyki opisanej w programie.
2. Ograniczenia używania substancji i stosowania zachowań, zagrażających uzależnieniem i problemami zdrowotnymi.
3. Zwiększenie pewności, wiedzy, poczucia własnej wartości, odpowiedzialności i wpływu na życie własne i rodzinne.
4. Zmiany w stylu życia; zwiększenie aktywności ruchowej, rekreacyjnej, sportowej, intelektualnej.
5. Ograniczenia w zakresie eksperymentowania, lekceważenia i zabawy ze środkami zagrażającymi zdrowiu, uzależnieniami, chorobami, itp., ograniczenia zachowań ryzykownych.
6. Wzmocnienie relacji rodzinnych, pogłębianie czynników zacieśniających obustronne relacje rodziców z dziećmi.
7. Wzrost atrakcyjności postaw prospołecznych, zaangażowania w działalność na rzecz lokalnej wspólnoty i środowiska.

Postanowienia końcowe.

§ 7

1. Zakłada się monitoring i ewaluację programu w trakcie bieżącej pracy na poziomie realizatorów programu, z podsumowaniem w okresie pracy nad przygotowaniem nowego programu, z zastrzeżeniem ust.2.
2. Z realizacji programu wykonywane są raport i sprawozdanie na zasadach określonych w ustawie.

Przewodniczący Rady Gminy
Arkadiusz Deptuła